

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

V. De Imperatoria & Regia Unctione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

tos Sacerdotes intelligi, S. Synodus Tridentina declaravit *cit. Sess. 14. cap. 3. & can. 4.*

56. Esto autem validè, Sacerdos quilibet, licitè tamen Sacramentum hoc infirmo non ministrat, nisi jurisdictionem in istum ordinariam, ut proprius Episcopus vel parochus aliùsve similis curatus, vel ab illorum aliquo delegatam ullavè censurâ Ecclesiasticâ non impeditam habeat, adeò; ut Sacerdotes seculares alii & curati extranei, extra casum necessitatis, sine licentiâ ab illis accepta, vel ex secutura ratihabitione rationabiliter præsumpta infirmo Sacramentum hoc ministrare præsumentes, graviter peccent: Regulares verò, id secularibus clericis aut etiam laicis, extra casum illum, sine speciali licentiâ ministrantes, excommunicationem seclis Apostolicæ absolutioni reservatam ipsò factò incurrant, *Clement. 1. de Privileg. Secularibus*, inquam; quia Religiosis, tam clericis quàm laicis, & novitiis suis, imò etiam secularibus monasterio intra ejus septa servientibus, pauperibus hospitali suo receptis & similibus, quoties necessitas fuerit, Extremam unctionem ministrare Regulares permittuntur vi privilegiorum Apostolicorum, prout de Societate JESU habetur in ejus Privilegiorum Compendio *V. Familiarses §. 1. & V. Extrema unctio* & ostendit Suarez *Tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 4. à n. 9.* de aliis verò Religiosis tradunt Tambur. *Tom. 2. de Jure Abbat. disp. 7. q. 3. & Gobat cit. tract. 8. à n. 867.* cujusmodi privilegii *Clement. cit.* non obtinere, liquet ex ejus *pr. & sine.*

17. Parochi autem & curati alii subditis suis infirmis sacram hanc unctionem ministrare ratione officii ex Justitia tenentur; ut, qui illorum alicui hanc petitam sine justa causa denegaret, vel etiam differret, quando periculum est, ne eâ non

munitus decedat, graviter peccaret; quòd, licet Sacramentum hoc absolutè non necessarium, utilissimum tamen sit: parochi verò iisque similes curati ad remedia non solum necessaria, sed valde utilia quoque, à Christo Domino instituta & Ecclesiæ generali usu recepta, fidelibus sibi subditis petentibus ministranda ex Justitia obligentur, *cit. Suarez disp. 44. f. 2. n. 1. Laiman cap. 7. n. 3. & Palao p. 8. n. 4.* Alii etiam Sacerdotes, proprio parochò absente, vel subdito suo petenti Sacramentum hoc ministrare recusante, ejus vices supplere eò saltem casu ex Charitate tenerentur, quò infirmus nullum aliud Sacramentum recipere posset; quòd in mortis articulo ita constitutus Extremâ unctione graviter indigere præsumatur; cum ex illius ministracione fortè pendeat salus ejus æterna, *Laiman cit. n. 3. in fine, & Palao n. 4.*

Causam autem, extra casum hunc, 58. Extremam unctionem infirmo denegandi vel differendi justam ipse etiam parochus verisimilius haberet, si, quod rarò, aliquando tamen evenire potest, epidemicâ lue grassante, illa infirmo, adhibita etiam omni cautelâ, ministrari non posset sine morali periculo infectionis: & non esset, qui ipsius deficientis in Sacramentorum ad salutem necessariorum ministracione vices subiret, itaque ea cæteris parochianis subtraherentur, *cit. Suarez f. 3. n. 20. & Palao n. 5.* Hactenus de Sacramentalibus. Nunc

ARTICULUS V. De Imperatoria & Regia Unctione.

SUMMARIIUM.

59. *Ad exemplum Veteris in Nova Lege Imperatores,*
Tit 60. Roma-

60. Romanorum alique Reges oleo un-
guntur,
61. In dextro brachio seu humero;
62. Eaque unctione quodammodo sa-
crantur.
63. Gratiam tamen Sacramentalem
64. Aut Subdiaconatus vel alium Ordini-
nem non accipiunt.
65. De unctione Ecclesie, Altaris &c.

59. **S**exto, Sacra Unctio adhibetur in Im-
peratoris Romanique & aliorum
Regum inauguratione & corona-
tione, c. *Unic.* §. *Unde*; sic enim in
Veteri Testamento à Samuele Saul in ex-
trema parte civitatis, 1. *Reg. cap. 10. v. 1.*
& David in domo patris sui in Bethlehem,
1. *Reg. cap. 16. v. 13.* Salomon à Sacer-
dote Sadoc in Gihon, 3. *Reg. cap. 1. v. 39.*
Jehu à filio Prophetæ seorsim in cubiculo,
4. *Reg. cap. 9. v. 6.* & alii Reges inuncti
alibi perhibentur. Sic in Gratia nova
60. Lege Occidentalis sive Romanorum Im-
perator in coronatione à summo Pontifi-
ce, c. *Per venerabilem* 34. ibi *Nos eum in*
Imperatorem inungimus, coronamus &
consecramus, de Elect. & *Clement. 1. de*
jurejurando, velex ejus commissione ab
Hostiensi aliòve Episcopo, Hostien. in
Summa hic n. 8. hodie verò in Germania ab
Electore Colonienfi vel Moguntino, Her-
mes *Fascicul. jur. publ. cap. 10. num. 4.*
Orientalis verò sive Græcorum Impera-
tor à Patriarcha Constantinopolitano in-
ungi consueverunt, Codinus *de Offic. Do-*
mus Constantinopol. cap. 27. de Coronat.
Imper.

Idem, qui Imperatorem, etiam Re-
gem Romanorum, & novissimè Jose-
phum Augustum, nunc Augustissimum
Imperatorem, Augustæ Vindelicorum
coronatum Elector Moguntinus inunxit:
Regibus verò cæris in coronatione id
præstant Archiepiscopi alii; nam Gallia

Rhemenfis, Hispania Toletanus, Anglia
Cantuariensis, Hungaria Strigoniensis,
Polonia Gnesnensis, Bohemia Prago-
sis, alios Reges alii Archiepiscopi inun-
gere & consecrare consueverunt, Her-
mes *cit. cap. 10. anum. 5.*

Ea autem Imperatorum Regumque
unctio non, ut Episcoporum, in capite
neque in manibus, ut Sacerdotum: sed
in brachio dextro sive humero, parte to-
tius humani corporis post caput præcipua
olim aliquando Sacro Chrimate, hodie
fere oleo Catechumenorum peragi solent,
ad significandam inunctorum dignitatem
& principatum temporalem supremam
juxta illud, *Factus est principatus super li-*
merum ejus, Isaia cap. 9. v. 6.

Porro, licet hæc unctionis ceremoni-
a ad Imperatoris Regiaque coronationis
substantiam pertinere existimetur, &
pud *cit. Hermes n. 9.* Sacramenti ratio-
nationem, & Sacramentalem gratiam &
spiritualem potestatem conferendi non
habet. Inunctos tamen quodam-
modo consecrat; ut ipsis specialiter par-
ticipatus ad Altare, quod cæteris laicis denegatum
est Synod. Trullana *can. 77.* &
Moguntina *relata c. 1. de Vita & beneplacito*
cleric. Imperatori etiam post receptionem
unctionem communionem sub utraque
specie, præcipue in die inaugurationis &
mortis articulo permissam, Clementis VI
Constitut. allegatâ notat Gonzalez *in*
Unic. cit. n. 20. in fine. Ab eadem un-
ctione Sacra Imperator *Sacratissimus, Ro-*
ges Sacri vel *Sacra*, & istorum *Sacra-*
illius verò Sacratissima Majestas appella-
tur, Azor *p. 2. Institut. lib. 10. cap. 1. §. 1.*
in fine.

Neque, Imperatori unctione illa Sacra-
mentalem gratiam aut spiritualem in
Ecclesia potestatem conferri, persequitur;
quod Subdiaconali veste indutus factus
peranti summo Pontifici inserviat in no-
ste Nati-

de Natalis Domini: & si præiens in Urbe sit, in Officio matutino lectionem VII. sub Evangelio, *Exiit editum à Casare Auguſto*, publicè decantet: imò à Canonicis S. Petri & S. Joannis Lateranensis Romæ, & à variis Ecclesiis in Germania in Canonicum recipi, perhibeatur à Castaldo de Imperat. cap. 29. n. 4. cit. Azor q. 3. in fine & Herm. n. 10. Unde, unctio & consecratione Imperatoriâ sacrum Subdiaconatus Ordinem conferri, vulgi & nonnullorum etiam DD. sed vana persuasio & error est; quia hujusmodi prærogativa Imperatori specialiter conceduntur, non ratione alicujus Ecclesiastici Ordinis istiusque collatione acceptæ spiritualis potestatis, sed intuitu ad vocationis ac defensionis Ecclesiæ, ex proprio munere ipsi competentis. Hinc certè ei, Subdiaconi vel Diaconi more vestito, in manus traditur ensis; ut se non ad Imperii duntaxat Romani, sed Ecclesiæ quoque tuitionem, ad coercionem rebellium Fideique & Religionis Catholicæ hostium debellationem ac profligationem vocatum, intelligat, & unctio Sacra confirmatum.

64. Quare melius Imperatori Ordinem

& Characterem solum militare adstruit Glossa fin. in can. *Valentinianus 3. dist. 63.* eumque cum Nicolao Papa can. *Ubi nam 4. Sc. dist. 96.* laicis accensent Panormit. in c. *Per Venerabilem cit. n. 6.* Azor q. 3. cit. & alii; quod non appareat, quâ ratione Sub-vel Diaconatus Ordo sacer adstrui ei possit; cum neque conjugatus ad sacrum Ordinem, e. fin. de *Temp. Ordin. in 6. Sc. c. Conjugatus 5. de Convers. conjug.* neque sacro Ordine initiatus ad contractum matrimonialem admittatur, c. 1. de *Cleric. conjug. c. 1. c. Ut literarum 2. Qui cleric. Sc. vovent. Sc. c. Unico de Voto in 6.* compluribus autem post unctioem & consecrationem Imperatoriam contraxisse matrimonium: & post hoc contractum ratumque & consummatum in Imperatores unctos & consecratos fuisse, sit exploratum.

65. Septimè denique, unctio Sacra adhibetur in consecratione Ecclesiæ vel Altaris & benedictione calicis, juxta morem Ecclesiasticum, acceptum à B. Sylvestro, qui altare lapideum consecrans id Christumate perunxisse perhibetur, *Umic. cit. 5. Ugitur: de qua unctio sermo redibit Lib. 3. Tit. 40.*

TITVLVS XVI.

De Sacramentis non iterandis.

SUMMARIUM.

1. Ratio ordinis.
2. Ecclesie Sacramenta iterabilia sunt:
3. Exceptis iis, quæ imprimunt Characterem;
4. Scilicet Baptismi,
5. Confirmationis,
6. Et Ordinis Sacramentis:
7. Etiam si ista fide suscepta sint.
8. In iis tamen omisſus ritus suppletur, si accidentalis:
9. Si substantialis sit, Sacramentum de novo conferunt.
10. Casus

Tt 2